

TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ H

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số: 29/2024/HC-PT

Ngày: 09/12/2024

V/v khiếu kiện hành vi hành chính
và yêu cầu bồi thường thiệt hại

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ H

Với thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Minh Hiếu

Các Thẩm phán:

- Bà Phạm Thị Thu Hải
- Ông Nguyễn Vũ Trọng Đan

Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên tòa: Bà Nguyễn Long Tiên Nhật

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố H: bà Phan Hoàng Anh -
Kiểm sát viên.

Ngày 09 tháng 12 năm 2024, tại Điểm cầu trung tâm trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố H và điểm cầu thành phần trụ sở Ủy ban nhân dân phường TTĐ, Quận 12, Thành phố H để trực tuyến xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 25/2024/HC-PT ngày 28 tháng 10 năm 2024 về việc “ khiếu kiện hành vi hành chính thu giữ tài sản và yêu cầu bồi thường thiệt hại ”;

Do Bản án Hành chính sơ thẩm 02/2024/HCST ngày 23/8/2024 của Tòa án nhân dân Quận B bị kháng cáo;

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 5985/QĐ-PT ngày 18 tháng 11 năm 2024, giữa các đương sự:

Người khởi kiện: Bà Nguyễn Thị Kim P

Địa chỉ: Số 98/130 Bùi Văn B, phường TTĐ, Quận B, Thành phố H.

Người bị kiện: Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường TTĐ, Quận B, Thành phố H;

Địa chỉ: Số 357 đường HTP, phường TTĐ, Quận B, Thành phố H;

Đại diện theo ủy quyền: bà Bùi Thị Kim C

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện và bản tự khai bà **Nguyễn Thị Kim P** trình bày:

Vào buổi chiều khoảng 05 giờ 30 phút ngày 31/8/2023 bà Nguyễn Thị Kim P có nhận được tin gọi của cháu họ thông báo hàng tủ kính, xe đẩy, bàn ghế và máy móc bán nước là tài sản của bà Nguyễn Thị Kim P đang bị một vài

cán bộ phường, Quản lý đô thị, Tổ trưởng dân phố dưới sự chỉ dẫn trực tiếp của bà Bùi Thị Kim C là Phó Chủ tịch phường đã thực hiện hành vi thu giữ, di dời lên xe chở về phường. Mặt khác vào sáng cùng ngày bà P được cán bộ Công an tên Ngô Xuân T trực tiếp chỉ dẫn bà P di chuyển các tủ kính đang từ nơi giữ giữ ở hẻm số 311 đường HTP mang ra vỉa hè để đỡ qua những ngày lễ. Bà P không hề nhận được bất kì yêu cầu hay thông báo nhắc nhở khi để các tủ kính tại vị trí thu giữ tài sản. Bên cạnh đó bà P không hề có mặt, cũng như không trực tiếp bán hàng hay đang bán hàng tại vỉa hè vào buổi chiều xảy ra sự việc. Khi nghe được tin báo bà P mới vội chạy đến trong người có mang theo một điện thoại di động và khoảng tiền mặt hơn chín triệu đồng (9.000.000 đồng) bọc ở túi quần bên trái. Tại đó bà P đã nấn nỉ và níu kéo một vài tài sản còn chưa được chuyển lên xe vận tải nhưng bà C vẫn nhất quyết chỉ đạo cấp dưới xô xát, lấn áp và kéo đẩy bà P dẫn đến bệnh tim tái phát làm bà P mệt xỉu xuống vỉa hè. Sau khi tỉnh dậy tại bệnh viện và gặp mặt người thân cho hay tất cả những tài sản mưu sinh của bà P đã bị mang về phường, trong người bà P cũng không còn khoảng tiền bọc ở túi quần đồng thời bà P cũng không hề biết hay được thông báo về bất kỳ Biên bản xử phạt vi phạm hành chính hay Quyết định xử phạt vi phạm hành chính nào của Ủy ban nhân dân phường TTĐ.

Ba ngày sau và nhiều lần sau ngày xảy ra sự việc, bà P có trực tiếp đến Ủy ban nhân dân phường TTĐ để yêu cầu gặp mặt lãnh đạo trực tiếp chỉ dẫn thu giữ tài sản là Phó chủ tịch Bùi Thị Kim C nhưng bà C không đồng ý và cũng không chủ động sắp xếp tiếp xúc trực tiếp dân mà có những ứng xử lẩn tránh, phản hồi từ chối với lý do bận họp, bận công việc, không có mặt ở cơ quan. Bên cạnh đó, sự việc của bà P cũng không có cán bộ hay lãnh đạo phường nào tại Ủy ban tiếp nhận hay giải quyết kịp thời cho bà P. Hành vi thu giữ tài sản thuộc sở hữu của bà P và chưa giải quyết yêu cầu hoàn trả lại tài sản đã thu giữ xâm phạm trực tiếp đến quyền, lợi ích chính đáng của cá nhân bà P và gây thiệt hại thực tế về tài sản cũng như tinh thần, sức khỏe của bà P. Cụ thể ước tính cả khoảng tiền lạc mất tại thời điểm xảy ra sự việc là khoảng 9.000.000 đồng (chín triệu đồng) cùng với tổng giá trị tài sản đã bị thu giữ bao gồm:

1. 01 Tủ kính (bằng nhôm có bánh xe có thể kéo đẩy- đã cũ)
2. 02 Tủ kính đã cũ mua lại từ vựa ve chai (bằng nhôm)
3. 01 Tủ kính (bằng nhôm - còn mới mua từ xưởng cơ khí)
4. 01 Máy ép nước mía (còn mới có chứng từ điện tử)
5. 40 tô sứ
6. 02 Máy xây sinh tố
7. 01 Máy ép nước trái cây

8. 08 cái bàn inox 50x40

Hành vi thu giữ tài sản thuộc sở hữu của bà P và chưa giải quyết yêu cầu hoàn trả lại tài sản đã thu giữ do ông Nguyễn Minh Thiện chỉ dẫn đã xâm phạm trực tiếp đến quyền, lợi ích chính đáng của cá nhân bà P và gây thiệt hại thực tế là có thật.

Nay bà P yêu cầu:

Tuyên hành vi hành chính về việc thu giữ tài sản thuộc sở hữu của bà P vào ngày 31/8/2023 của Chủ tịch UBND phường TTĐ, Quận B, Thành phố H là trái pháp luật.

Yêu cầu UBND phường TTĐ, Quận B, Thành phố H phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho bà Nguyễn Thị Kim P tổng cộng số tiền là 43.900.000 đồng, bao gồm thiệt hại về tinh thần, sức khỏe 7.000.000 đồng, thiệt hại về số tiền bị thất lạc 9.000.000 đồng, tài sản tịch thu thuộc sở hữu của bà Nguyễn Thị Kim P là 27.900.000 đồng”.

Người bị kiện – Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường TTĐ, Quận B trình bày:

Ngày 26/7/2023, UBND phường TTĐ ban hành Kế hoạch 778/KH-UBND –TTĐT về quản lý trật tự đô thị, trật tự an toàn giao thông và vệ sinh môi trường trên địa bàn phường theo Chỉ thị số 22-CT/TU của Ban Thường vụ Thành ủy và Chương trình hành động số 55-CTrHĐ/QU của Ban thường vụ Quận ủy năm 2023.

Theo lịch tuần vào ngày 31/8/2023, tổ Quản lý trật tự đô thị, Công an phường và lực lượng Bảo vệ dân phố phường tiếp tục triển khai công tác kiểm tra, xử lý trật tự lòng, lề đường và vệ sinh môi trường trên địa bàn phường theo lịch đã được phân công. Vào lúc 16 giờ 00 phút cùng ngày, trong quá trình tuần tra, tổ công tác kiểm tra và phát hiện tại vỉa hè đường HTP (đầu đường số 5 & 7 – Khu Chế Xuất Tân Thuận) một số vật dụng như dù, bạt, bàn, ghế tủ kính trên vỉa hè không có người quản lý, sử dụng gây cản trở người đi bộ trong giờ cao điểm. Do đó, Tổ công tác đã tiến hành lập biên bản, tiến hành tạm giữ một số tang vật có dấu hiệu vi phạm tại địa điểm nêu trên để đảm bảo an toàn giao thông.

Tuy nhiên, trong quá trình xử lý có người dân tên P cản trở, gây rối, dùng lời lẽ xúc phạm Tổ công tác, đập phá gây hư hại tang vật. Trong suốt quá trình thực hiện, tổ công tác đã thực hiện quay phim, ghi nhận hình ảnh để làm cơ sở xử lý theo quy định cũng như thể hiện tính công khai, minh bạch.

Ngày 02/10/2023, Bà P có đơn đăng ký gặp lãnh đạo phường.

Ngày 01 tháng 12 năm 2023, UBND phường TTĐ tổ chức họp với bà P với nội dung: liên quan đến việc giải tỏa lòng lề đường tại vỉa hè đường HTP,

phường TTĐ, trước Khu chế xuất Tân Thuận (đường số 5, 7 KCX). Tham dự buổi họp gồm có: ông Nguyễn Minh Thiện, Chủ tịch UBND phường - Chủ trì cuộc họp; ông Phạm Anh Tuấn - công chức Địa chính – xây dựng- Đô thị và môi trường; ông Tăng Thanh Phong, công chức Tư pháp – Hộ tịch. Qua đó, Chủ tịch UBND phường đề nghị bà P cung cấp hình ảnh, hóa đơn chứng từ liên quan đến phương tiện có dấu hiệu vi phạm mà Tổ công tác tạm giữ để làm cơ sở xác định là tài sản của bà P để UBND phường xem xét giải quyết.

Sau buổi làm việc do Chủ tịch UBND phường chủ trì đến nay, bà P chưa liên hệ với UBND phường để cung cấp hình ảnh, hóa đơn chứng từ liên quan đến phương tiện có dấu hiệu vi phạm mà Tổ công tác tạm giữ.

Và nội dung này, UBND phường đã có Văn bản số 1349/UBND ngày 04/12/2023 phúc đáp đến bà Nguyễn Thị Kim P.

Từ những nội dung trên, UBND phường nhận thấy việc bà P khởi kiện là không có cơ sở.

Bản án Hành chính sơ thẩm số 02/2024/HCST ngày 23/8/2024 của Tòa án nhân dân Quận B đã xử: không chấp nhận khởi kiện của bà Nguyễn Thị Kim P, đồng thời tuyên án phí và quyền kháng cáo của đương sự.

Ngày 27/8/2024 bà Nguyễn Thị Kim P kháng cáo, yêu cầu chấp nhận khởi kiện của bà P.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Người khởi kiện: giữ nguyên yêu cầu khởi kiện, kháng cáo.

Người bị kiện: yêu cầu giữ nguyên bản án sơ thẩm

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố H biểu ý kiến: việc tuân theo pháp luật của người tiến hành tố tụng, đương sự. Về nội dung, đề nghị Hội đồng xét xử: Bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà P. Giữ nguyên án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra tại phiên tòa và kết quả tranh luận của các đương sự tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Bà P có đơn kháng cáo làm trong hạn luật định, hợp lệ, nên chấp nhận.

[2]. Tòa cấp sơ thẩm xác định hành vi công vụ của Chủ tịch UBND phường TTĐ, Quận B - thu giữ tài sản xảy ra vào ngày 31/8/2023; bà P có đơn khởi kiện vào ngày 07/6/2024 và yêu cầu Tòa buộc Chủ tịch UBND phường TTĐ, Quận B phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại, thuộc đối tượng khởi kiện và còn thời hiệu khởi kiện, là đúng.

[3]. Xét yêu cầu tuyên hành vi hành chính trái pháp luật của Chủ tịch UBND phường TTĐ, Quận B về việc thu giữ tài sản thuộc sở hữu của bà P vào ngày 31/8/2023:

Ngày 26 tháng 07 năm 2023, UBND phường TTĐ ban hành Kế hoạch 778/KH-UBND –TTĐT về quản lý trật tự đô thị, trật tự an toàn giao thông và vệ sinh môi trường trên địa bàn phường.

Theo lịch tuần, vào ngày 31/8/2023, tổ Quản lý trật tự đô thị, Công an phường và lực lượng Bảo vệ dân phố phường tiếp tục triển khai công tác kiểm tra, xử lý trật tự lòng, lề đường và vệ sinh môi trường trên địa bàn phường theo lịch đã được phân công. Vào lúc 16 giờ 00 phút cùng ngày, trong quá trình tuần tra, tổ công tác kiểm tra và phát hiện tại vỉa hè đường HTP (đầu đường số 5 & 7 – Khu Chế Xuất Tân Thuận) một số vật dụng như dù, bạt; bàn, ghế tủ kính trên vỉa hè không có người quản lý, sử dụng gây cản trở người đi bộ trong giờ cao điểm.

Do đó, Tổ công tác đã tiến hành lập biên bản, tiến hành tạm giữ một số tang vật có dấu hiệu vi phạm tại địa điểm nêu trên để đảm bảo an toàn giao thông.

Ngày 02/10/2023, Bà P có đơn đăng ký gặp lãnh đạo phường TTĐ.

Ngày 01/12/2023, UBND phường TTĐ tổ chức họp với bà P, nội dung: liên quan đến việc giải tỏa lòng lề đường tại vỉa hè đường HTP, phường TTĐ, trước Khu chế xuất Tân Thuận (đường số 5, 7 KCX). Qua đó, Chủ tịch UBND phường đề nghị bà P cung cấp hình ảnh, hóa đơn chứng từ liên quan đến phương tiện có dấu hiệu vi phạm mà Tổ công tác tạm giữ để làm cơ sở xác định là tài sản của bà P để UBND phường xem xét giải quyết. Nhưng bà P không chứng minh được rằng là tài sản bị thu giữ là của bà P. Mặc khác thời điểm bị thu giữ tài sản, thì bà P không đang trực tiếp chiếm hữu tài sản này. Bà P và Chủ tịch UBND đều xác định tài sản bị thu giữ tại địa điểm nêu trên, do một người khác đang sử dụng làm phương tiện buôn bán.

Do đó có cơ sở xác định: có hành vi thu giữ tài sản vi phạm trật tự lòng lề đường, nhưng không phải tài sản của bà P

Án sơ thẩm không chấp nhận khởi kiện của bà P là đúng.

[4] Xét yêu cầu bồi thường thiệt hại số tiền bồi thường thiệt hại cho bà P tổng cộng số tiền là 43.900.000 đồng, bao gồm: thiệt hại về tinh thần, sức khỏe 7.000.000 đồng, thiệt hại về số tiền bị thất lạc 9.000.000 đồng, tài sản tịch thu thuộc sở hữu của bà P là 27.900.000 đồng.

Đối với khởi kiện này, cấp sơ thẩm xác định người bị kiện là Chủ Tịch UBND phường, đúng với Điều 2, khoản 2 Điều 3 Luật Bồi thường trách nhiệm Nhà nước.

Để chứng minh cho yêu cầu khởi kiện, ngoài một số tài liệu là bản sao đã được chứng thực, đối chiếu bản chính, người khởi kiện còn cung cấp cho Tòa án bản photo các tài liệu có liên quan nhưng không có bản chính để đối chiếu, sao y. Xét không có chứng cứ chứng minh yêu cầu bồi thường thiệt hại.

Cấp sơ thẩm có xem xét hành vi của Chủ Tịch không gây thiệt cho bà P, do bà P không chứng minh được thiệt hại và hậu quả. Tuy nhiên phần quyết định của bản án sơ thẩm, tuyên bác khởi kiện của bà P yêu cầu UBND, cần sửa lại chính xác là Chủ Tịch UBND (Căn cứ Khoản 1, 10 Điều 12, Điều 74 Nghị định 100/NĐ-CP ngày 30/12/2019 của Chính Phủ, thẩm quyền xử phạt, tịch thu tang vật thuộc Chủ tịch UBND). Về bản chất không thay đổi.

[5] Án phí hành chính sơ thẩm: đối với yêu cầu bồi thường thiệt hại theo theo khoản 1 Điều 76 Luật bồi thường trách nhiệm nhà nước, thì đương sự không phải nộp. Sửa phần này của án sơ thẩm. Do sửa án sơ thẩm, nên người kháng cáo không phải chịu án phí phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 2 Điều 241, Luật Tố tụng hành chính; các Điều 38, 65 của Luật xử lý vi phạm hành chính năm 2012; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; Khoản 1 Điều 76 Luật Bồi thường trách nhiệm Nhà Nước;

Xử: Sửa án sơ thẩm:

1. Không chấp nhận khởi kiện của bà Nguyễn Thị Kim P;

1.1. Yêu cầu tuyên bố hành vi hành chính của Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường TTĐ, Quận B, Thành phố H về việc thu giữ tài sản thuộc sở hữu của bà Nguyễn Thị Kim P vào ngày 31/8/2023 là trái pháp luật.

1.2. Yêu cầu Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường TTĐ, Quận B, Thành phố H bồi thường thiệt hại cho bà Nguyễn Thị Kim P tổng cộng số tiền là 43.900.000 đồng, trong đó thiệt hại về tinh thần, sức khỏe 7.000.000 đồng, thiệt hại về số tiền bị thất lạc 9.000.000 đồng, tài sản tịch thu thuộc sở hữu của bà P là 27.900.000 đồng.

2. Về án phí hành chính sơ thẩm: Bà Nguyễn Thị Kim P phải chịu án phí hành chính sơ thẩm 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng, căn trừ số tiền tạm ứng án phí đã nộp theo Biên lai số 0019466 ngày 24 tháng 6 năm 2024 của Chi cục Thi hành án dân sự Quận B, Thành phố H. Bà Nguyễn Thị Kim P không phải nộp án phí đối với yêu cầu bồi thường thiệt hại.

Án phí hành chính phúc thẩm: bà Nguyễn Thị Kim P không phải nộp. Hoàn trả 300.000 (Ba trăm ngàn) đồng tạm ứng án phí theo Biên lai thu số 0019760 ngày 30/8/2024 của Cục Thi hành án dân sự Thành phố H cho bà Nguyễn Thị Kim P.

Án xử phúc thẩm trực tuyến công khai, có hiệu thi hành.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- TAND cấp cao tại TPHCM;
- VKSND TP H;
- Chi cục THADS Quận B;
- TAND Quận B ;
- Các đương sự;
- Lưu VP, hồ sơ vụ án.

**TM HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Minh Hiếu